

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

61.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 4-го Августа. — 1839 — Wilno. Piątek. 4-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Іюля.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ.

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ

Всероссійскій,

и проч., и проч., и проч.,

Въ 1765 году, Апрѣля въ 25-й (Мая 7) день, учрежденъ бывшимъ Королемъ Польскимъ Станиславомъ Августомъ, Орденъ Св. Станислава, для вознагражденія заслугъ тѣхъ изъ подданныхъ, которые не могли еще пріобрѣсти права на Орденъ Бѣлаго Ораа.

Орденъ Св. Станислава имѣлъ тогда одну только степень; но по присоединеніи части бывшего Герцогства Варшавскаго къ Россійской Державѣ, подъ наименованіемъ Царства Польскаго, Декретомъ, Блаженныя памяти Любезнѣйшаго Брата Нашего Императора Всероссійскаго и Царя Польскаго, Александра I-го, даннѣмъ въ Варшавѣ въ 19 день Ноября (1-го Декабра) 1815 года, онъ раздѣленъ на четыре степени.

Въ 1829 году, Сентября во 2 день (14) Мы начертали для сего Ордена Статутъ, который и былъ обнародованъ въ Царствѣ Польскомъ.

Наконецъ, Указомъ Нашимъ, даннѣмъ въ Москвѣ, въ 17 (29) день Ноября 1831 года, Мы присоединили бывшій Польскій Орденъ Св. Станислава къ Орденамъ Россійскимъ, подъ наименованіемъ Императорскаго и Царскаго Ордена, измѣнивъ и видъ старыхъ знаменъ оного.

Слѣдствіемъ сего присоединенія было изданіе Намъ съ того времени понынѣ изъ которыхъ особенныхъ объ Орденѣ Св. Станислава узаконеній, въ примѣненіе къ правиламъ, для другихъ Россійскихъ Орденовъ установленнымъ; а какъ сѣмъ узаконеніямъ, во многихъ случаяхъ, измѣнили уже силу Статута, для одного Царства Польскаго существеннаго: то и признавъ Мы нужнымъ поручить особому Комитету, составить новый Статутъ Ордена Св. Станислава, съ тѣмъ, чтобы изъ прежняго Статута исключено было все то, что несогласно съ настоящимъ положеніемъ дѣла.

Нынѣ, разсмотрѣвъ представленный Намъ отъ Комитета проектъ Статута и находя предположенія его намѣренію Нашему соответствующими, Мы постановляемъ слѣдующее.

(За симъ слѣдуетъ Статутъ, который мы сообщаемъ въ извлеченіи.)

I. Орденъ Св. Станислава устанавливается отнынѣ въ награду заслугъ, способствующихъ общему благу Россійской Имперіи или нераздѣльнаго съ нею Царства Польскаго. Орденъ Св. Станислава имѣетъ три степени, которыхъ знаки суть:

Первой степени: Крестъ золотой, покрытый съ лицевой стороны красною финифтью, о четырехъ концахъ, изъ которыхъ каждый раздѣленъ еще на два острыхъ конца; по краямъ всего креста двойная, золотая кайма на восьми острыхъ концахъ золотые

ВІАДОМОСЦИ КРАЈОВЕ.

Санкт-Петербургъ, 25-го Ліпца.

З БОЖЕЈЪ ЛАСКИ.

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ЦЕСАРЪ И САМОВЛАДЦА

Всѣмъ Россій.

etc. etc. etc.

W dniu 25 Kwietnia (7 Maja) 1765 r., ustanowiony został przez byłego Króla Polskiego, Stanisława Augusta, Order S. Stanisława, w celu wynagradzania zasług tych z pomiędzy poddanych, którzy nie mogli jeszcze nabyć prawa do Orderu Orła Białego.

Order S. Stanisława, miał wówczas jedną tylko klasę; lecz po przyłączeniu części byłego Xięstwa Warszawskiego do Państwa Rosyjskiego, a nazwaniem Królestwa Polskiego, przez Dekret Błogosławionej pamięci Najukochańszego Brata Naszego CESARZA Wszech-Rossyj i Króla Polskiego, ALEXANDRA I-go, wydany w Warszawie 19 Listopada (1 Grudnia) 1815 roku, Order ten podzielony został na cztery klasy.

W r. 1829, d. 2 (14) Września, Nadaliśmy temuż Orderowi Statut, który został ogłoszony w Królestwie Polskiem.

Nakoniec, przez Ukaz Nasz, wydany w Moskwie, 17 (29) Listopada 1831 r., Wcieliliśmy były Order Polski S. Stanisława, do Orderów Rosyjskich, z tytułem CESARSKO-KRÓLEWSKIEGO Orderu, zmieniając razem kształt jego ozdób.

Skutkiem tego wcielenia były wydane przez Nas następnie niektóre szczególne rozporządzenia, Orderu S. Stanisława dotyczące, w zastosowaniu do przepisów, dla innych Orderów Rosyjskich nadanych; że zaś takowe rozporządzenia, w wielu względach zmieniły już moc obowiązującą Statutu, tylko dla Królestwa Polskiego służącego, Uznaliśmy przeto za rzecz potrzebną, polecić osobnemu Komitetowi, ułożenie nowego Statutu Orderu S. Stanisława, z zastrzeżeniem odpuszczenia w dawniejszego Statutu tego wszystkiego, cokolwiek nie zgadza się z obecnym stanem rzeczy.

Teraz, rozpatrzawszy przedstawiony Nam przez Komitet projekt do Statutu, i znajdując go zamiarom Naszym odpowiednim, Postanawiamy, co następuje:

(Tu następuje Statut, który udzielamy w skróceniu).

I. Order S. Stanisława, ustanawia się odtąd, jako nagroda zasług, przyczyniających się do ogólnego dobra Cesarstwa Rosyjskiego, lub nierozdzielnego z niem Królestwa Polskiego. Order S. Stanisława dzieli się na trzy klasy, których znaki są następujące:

Klasy pierwszej: Krzyż złoty, ze strony przedniej emalią czerwoną pokryty, o czterech rogach, z których każdy podzielony jest na dwa ostre końce; po brzegach całego krzyża, podwójna złota opaska; na ośmiu ostрыхъ концахъ złote kulki, a między temiż końcami,

шарки; а между ними концами, въ нихъ соединеніи, золотые полукруги, имѣющіе видъ полосатыхъ раковинъ, въ срединѣ же, на блѣдомъ, финифтинномъ, кругломъ щитѣ, обведенномъ золотомъ каймою съ зелеными на ней вѣтвями, Латинскій вензель Св. Станислава, краснаго цвѣта: SS; а около щита, въ углахъ креста, съ четырехъ сторонъ, золотые, Россійскіе, двухглавые орлы. Задняя сторона креста вся золотая съ бѣлымъ финифтиннымъ, круглымъ посреди щитомъ, на которомъ изображенъ тотъ же вензель: SS. Онь носится на волнистой лентѣ краснаго цвѣта, шириною въ 2½ вершка съ двойной, блѣдой съ обѣихъ сторонъ каймою, чрезъ правое плечо, со звездою, на лѣвой сторонѣ груди. Звезда серебряная шитая, о восьми лучахъ; по срединѣ ея большій, бѣлый, круглый щитъ, обведенный широкою, зеленою полоскою съ двумя золотыми по обѣимъ сторонамъ каймами, изъ которыхъ внутренняя уже, а наружная шире; на зеленой полосѣ четыре лавровыя, золотыя вѣтви, соединенныя посреди каждой двумя цвѣтками; по срединѣ щита, въ маломъ золотомъ обручѣ, красными буквами, вензель Св. Станислава SS, а около обруча, въ блѣдомъ полѣ, золотыми буквами, девизъ Ордена Praemio incitat (награждая поощряетъ), раздѣленный сверху золотымъ же цвѣтомъ.

Вторая степень имѣетъ два свои подраздѣленія.

1) Крестъ такого же вида, какой установленъ для первой степени, но меньшей величины, украшенный Императорскою Короною, который и служитъ возвышеніемъ достоинства второй степени. Онь носится на шеѣ, на такой же лентѣ, шириною въ 1 вершокъ. 2) Тотъ же крестъ, но безъ короны, носимый на такой же лентѣ, также на шеѣ.

Третьей степени: Такой же крестъ еще меньшей величины, носимый въ петлицѣ мундира и фрака на такой же лентѣ, шириною въ ½ вершка.

II. Въ общемъ порядкѣ старшинства Россійскихъ Орденовъ, Орденъ Св. Станислава слѣдуетъ за Орденомъ Св. Анны, а потому, имѣющіе Орденъ Св. Станислава первой степени не носятъ ни звѣзды, ни ленты сего Ордена при Орденѣ Св. Анны первой степени; но для означенія младшаго Ордена, носятъ крестъ его, при старшемъ, на шеѣ на лентѣ второй степени, Ордену присвоенной. Знаки же второй и третьей степеней Ордена Св. Станислава ни при какихъ другихъ Россійскихъ Орденахъ не снимаются.

III. Орденъ Св. Станислава празднуетъ ежегодно день учрежденія своего 25-го Апрѣля (7 Мая), который день назначается также и для пожалованія сими Орденомъ третьей степени чрезъ Кавалерскую Думу.

IV. Орденъ Св. Станислава имѣетъ своихъ особенныхъ Офиціаловъ, какъ то: одного Церемоніймейстера, одного Секретаря и двухъ Герольдовъ.

V. Право на награду Орденомъ Св. Станислава вообще, предоставляется всѣмъ тѣмъ изъ вѣрно-подданныхъ Россійской Имперіи и Царства Польскаго, кто преуспѣваніемъ въ Христіанскихъ добродѣтеляхъ или отличною ревностію къ службѣ на поприщѣ военномъ, какъ на сушѣ, такъ и на моряхъ, или гражданскомъ, или же и въ частной жизни, совершеніемъ какого либо подвига на пользу, человечества или общества, или края, въ которыхъ живетъ, или цѣлаго Россійскаго Государства обратитъ на себя особенное Е. И. В. вниманіе. Право сіе распространяется равно какъ на Духовныя чины Иностранныхъ Иерархій, такъ на всѣ чины Военныя, Сухопутныя и Морскія, и Гражданскія, на Дворянъ чиновныхъ и безчиновныхъ, на почетныхъ гражданъ и купцовъ, вообще служащихъ и неслужащихъ. Орденомъ Св. Станислава могутъ быть награждаемы также и Иностранцы, когда кто изъ нихъ, оказавъ на дѣлѣ усердіе и доброту къ Россійской Имперіи, тѣмъ самымъ обратитъ на себя вниманіе и признательность Е. И. В. Награда Орденомъ Св. Станислава первой и второй степеней, предоставляется Высочайшему усмотрѣнію.

VI. Право на награду Орденомъ Св. Станислава третьей степени, кромѣ лицъ, достоинства которыхъ Е. И. В. лично будутъ извѣстны, приобрѣтается одними только особыми заслугами. Заслуги сіи суть слѣдующія: 1) Достойные примѣчанія подвиги человеколюбія. 2) Пожертвованіе собственности, положившее основаніе устройству Святыхъ церквей, госпиталей, училищъ или другихъ общепользовныхъ заведеній. 3) Учрежденіе значительныхъ и признанныхъ по опыту выгодными для края заводовъ, мануфактуръ и фабрикъ. 4) Неоспоримыя въ пользу открытія по земледѣлію, торговлѣ, наукамъ и искусствамъ. 5) Сочиненіе и изданіе въ свѣтъ книгъ, признанныхъ полезными для общества. 6) Отличное и полезное для края, но безвозмездное отправленіе ка-

въ ихъ слѣженіи, злато пошла, мажущее крестъ мусали пашкованыхъ; въ срединѣ же, на бѣлой, эмалированной, округлой тарелкѣ, златою обводкою з вѣнцемъ на ней иелоннымъ опасаней, цыфра лацинска S. Stanisława, пonsowa: SS; около тарелки, въ углахъ креста, з четырехъ строн, злато, Rossyjskie, двуглавыя орлы. Spodnia strona krzyża, całkiem złota, z białą emaliową, okrągłą w środku tarczą, na której znajduje się taż sama cyfra: SS. Nosi się on na morowanej wstędze ponsowej, szerokości 2½ wierszka, z podwojnym, białym z obu stron brzegiem, przez ramię prawe, z gwiazdą, z lewej strony piersi. Gwiazda srebrna, haftowana, o ośmiu promieniach; w środku jej wielka, biała, okrągła tarcza, otoczona szeroką, zieloną opaską, z dwiema złotymi zobustron obwódkami, z których wewnętrzna węższa, a zewnętrzna szersza; na opasce zielonej cztery laurowe, złote gałązki, związane pośrodku każdej dwiema kwiatkami; w środku tarczy, w małym złotym okręgu, czerwonymi głoskami cyfra S. Stanisława: SS; a na około okręgu w białym polu, złotymi głoskami godło Orderu: Praemio incitat (nagradzając zachęca), przedzielone u góry złotym także kwiatkiem.

Klasa druga ma dwa podziały:

I) Krzyż tegoż kształtu, jaki ustanowiony jest dla klasy pierwszej, tylko mniejszy, ozdobiony Koroną Cesarzką, który służy za podwyższenie stopnia klasy drugiej. Nosi się na szyi, na takiejże wstążce, na wierszek szerokiej. 2) Tenże krzyż, lecz bez Korony, noszący się na takiejże wstążce, także na szyi.

Klasa trzecia: Takież krzyż jeszcze mniejszy, noszący się w dziurce od guzika munduru lub fraka, na takiejże wstążce, szerokości ½ wierszka.

II. W ogólnym porządku starszeństwa Orderów Rossyjskich, Order S. Stanisława, idzie po Orderze S. Anny, i dla tego posiadający Order S. Stanisława pierwszej klasy, nie noszą ani gwiazdy, ani wstęgi tegoż Orderu przy Orderze S. Anny pierwszej klasy; lecz dla oznaczenia Orderu młodszego, noszą krzyż jego, przy starszym, na szyi, na wstążce drugiej klasy, Orderowi właściwej. Znaki zaś drugiej i trzeciej klasy Orderu S. Stanisława, przy żadnych Orderach Rossyjskich nie zdejmują się.

III. Order S. Stanisława obchodzi corocznie dzień swojego ustanowienia, 25 Kwietnia (7 Maja), który to dzień jest także przeznaczony do nadawania tego Orderu klasy trzeciej, przez Radę Kawalerską.

IV. Order S. Stanisława ma swoich osobnych Oficyałów, jako to: jednego Mistrza obrzędów, jednego Sekretarza i dwóch Heroldów.

V. Prawo do nagrody Orderem S. Stanisława, w ogólności mają wszyscy ci, a pomiędzy wiernych poddanych Cesarstwa Rossyjskiego i Królestwa Polskiego, którzy, bądź przez odznaczające się cnoty Chrześcijańskie, bądź przez celującą gościnność w służbie, w zawodzie wojskowym, tak na lądzie, jak i na morzu, lub w zawodzie cywilnym, albo też w życiu prywatnym, przez dopełnienie jakowego czynu dla dobra ludzkości lub społeczności, lub kraju, w którym mieszkają, albo też dla całego Państwa Rossyjskiego, zwrócą na siebie szczególną Jego Cesarzkiej Mości uwagę. Prawo to rozciąga się zarówno na Duchownych wyznań obcych, jako i na wszystkich urzędników wojskowych, lądowych i morskich, oraz cywilnych, na szlachtę mającą rangi, lub nie mającą takowych, na obywateli honorowych i kupców, w ogólności zostających w służbie, lub nie. Orderem S. Stanisława nagradzani także być mogą i cudzoziemcy, którzy, okazawszy w skutku gościnność i życzliwość dla Cesarstwa Rossyjskiego, tём samem zwrócą na siebie uwagę i wdzięczność Jego Cesarzkiej Mości. Nagradzanie Orderem S. Stanisława pierwszej i drugiej klasy, pozostawione jest uznaniu Najjaśniejszego Pana.

VI. Prawo do otrzymania Orderu S. Stanisława trzeciej klasy, oprócz osób, których zasługi będą Jego Cesarzkiej Mości osobiście znane, nabywa się tylko przez szczególne zasługi. Takowe zasługi są następujące: 1) Godne uwagi czyny dla dobra ludzkości. 2) Ofiarowanie własności, w celu wzniesienia świątyni, szpitali, szkół lub innych, powszechnie użytecznych zakładów. 3) Urządzenie znacznych i z doświadczenia za korzystne dla kraju uznanych zakładów, rękodzielnictwa i fabryk. 4) Niezsprzeczone w użytku wynalazki w rolnictwie, handlu, naukach i sztukach. 5) Napisanie i wydanie na jaw dzieł, za pożyteczne dla społeczności uznanych. 6) Chlubne i użyteczne dla kraju, lecz bezpłatne poświęcenie jakiegokolwiek społecznego lub innego

кой либо общественной или другой должности. 7) Отличное исправление, сверхъ настоящей по службе должности, еще другой, высшей, вообще не менее года, хотя бы то было и в разное время, безъ получения однако же по сей последней жалованья и безъ малѣйшаго уопущения по той и другой должности. 8) Приведение въ надлежащій порядокъ какой либо запущенной части съ сохраненіемъ совершенной исправности въ производствѣ вновь вступающихъ дѣлъ. 9) Неоднократное и успешное исполненіе порученій Начальства, требовавшихъ особенныхъ способностей или трудовъ, или свѣдѣній, или опытности по службѣ. 10) Точное и благоразумное исполненіе такого порученія Начальства, которое могло сопряжено быть съ опасностями. 11) Успешное приведение въ дѣйствіе предпринятой Правительствомъ какой либо новой мѣры, по которой либо изъ частей Государственнаго управленія. 12) Употребленіе благоразумныхъ, и дѣйствительныхъ мѣръ къ предупрежденію или прекращенію какихъ либо безпорядковъ или неустойчивости, могущихъ имѣть вредныя послѣдствія. 13) Обнаруженіе, при исполненіи порученія Начальства, какаго либо важнаго, но непредвидѣннаго онымъ злоупотребленія, въ послѣдствіе самымъ дѣломъ доказаннаго. 14) Открытіе виновныхъ въ какомъ либо важномъ уголовномъ, но запутанномъ обстоятельстве дѣлѣ.

Кромѣ заслугъ, выше опредѣленныхъ, отличное прохожденіе со времени утвержденія въ классныхъ чинахъ службы въ установленномъ званіи домашняго учителя, можетъ по удостоенію Начальства, награждаемо быть Орденомъ Св. Станислава третьей степени, на слѣдующемъ основаніи: 1) Если отличившійся происходить изъ родовыхъ дворянъ, то за пятнадцать лѣтъ службы; если онъ изъ личныхъ дворянъ, то за двадцать, а изъ прочихъ состояній—за двадцать пять лѣтъ. 2) Время въ дѣйствительнаго управленія обязанностей, по званію домашняго учителя проведенное, изъ опредѣленныхъ въ 1-мъ пунктѣ сроковъ выслуги исключается. 3) Если отличившійся поступилъ въ званіе домашняго учителя изъ отставныхъ Военныхъ или Гражданскихъ чиновниковъ, то время срока къ пожалованію Орденомъ считается со дня вступленія въ сіе званіе.

VII. Точнаго числа лицъ, могущихъ быть награждаемыми Орденомъ Св. Станислава, не опредѣляется; но жалуются будутъ онымъ всѣ тѣ, кто окажетъ себя того достойнымъ.

VIII. Представленія о наградахъ Св. Станислава восходятъ къ Е. И. В. о Россійскихъ подданныхъ, отъ Министровъ и Главноначальствующихъ отдѣльными частями Государственнаго Управленія, по вѣдомству каждаго; о подданныхъ Польскихъ, отъ Министра, Статсъ-Секретаря Царства Польскаго, на основаніи общихъ правилъ о наградахъ Орденами. О наградахъ Орденомъ Св. Станислава третьей степени всѣ представленія поступаютъ: по частямъ Военно-сухопутной и Морской—въ Инспекторскіе Департаменты Военнаго и Морскаго Министерствъ; а по частямъ Духовной Иностранныхъ Исповѣданій и вообще Гражданской, о подданныхъ Россійскихъ, чрезъ Министровъ и Главноначальствующихъ, по вѣдомству каждаго, въ Правительствующій Сенатъ по 1-му Департаменту; который, вѣспросивъ предварительно Высочайшее соизволеніе, препровождаетъ потомъ представленія сіи въ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ ежегодно къ 1 числу Марта мѣсяца. Представленія по вѣдомствамъ Министерствъ: Военнаго, Морскаго, и Иностранныхъ дѣлъ, и Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода; а также о подданныхъ Царства Польскаго, Духовнаго и Гражданскаго званій, съ Высочайшаго соизволенія, поступаютъ отъ Управляющихъ тѣми Министерствами, отъ Оберъ-Прокурора и отъ Министра, Статсъ-Секретаря Царства Польскаго, къ назначенному сроку, прямо въ Капитулу Орденовъ. Всѣ представленія о наградахъ Орденомъ Св. Станислава должны заключать въ себя подробное описаніе подвиговъ, по которымъ Начальства признаютъ кого либо достойнымъ сей награды, съ точнымъ удостовѣреніемъ, что представляемый не получилъ еще за описанный подвигъ никакого другаго награжденія. Кромѣ того, къ сими представленіямъ, равно какъ и къ тѣмъ, которые дѣлаются о домашнихъ учителяхъ, прилагаются послужныя списки каждаго изъ удостоиваемыхъ. Всякій изъ лицъ, имѣющихъ по Статуту право на Орденъ Св. Станислава третьей степени, можетъ просить о наградахъ его онымъ; служащій—по Начальству; вышедшій въ отставку—то Начальство, подъ вѣдѣніемъ котораго отличіе совершено, а неслужащій и состоящій въ званіи почетнаго Гражданина или купеческомъ—известное Губернское Начальство, представляя, — выданный ему отъ Начальника

го obowiązку. 7) Пѣніе зъ залетѣ, прѣзъ вѣащивого ze служы выплывающаго урѣду, јесзезе инаго, вышзего, в ѳголносі не мнај јак роу, чоааізы то было не в једуым часаіе, без побіерана једнау за ten dru- gi урѣду пласу, і без најмнајззего учыбіенна в је- дуым і друаым урѣдзіе. 8) Допровадзене до налззы- tego порзѣду јакowej завікѣаней чзззсі служы, з у- трызманіем в зупеѣным порзѣду бегу ново прыбы- вајззых іnteressow. 9) Неједноуоуаіе і skuteczne wypelnіаніе poleceń Zwierzchnoсі, wызмајззыхъ szczegółnychъ zdolnoсі lub pracy, або тежъ wіадомoсі і dośwіадczenіa w służbіe. 10) Ścіste і rozsąдне wypo- lnenіe takіego zlecenіa Zwierzchnoсі, które połączone byдz mogło z небезпеченствамі. 11) Pomysłne przy- wіedzenіe do skutku јакowego, przez Rząd przedсіe- wziętego, nowego środka, w једnej z gałęzi adminіstra- cyj Państwa. 12) Użycіe roztropnychъ і skutecznychъ środ- kow do zapobіezenіa lub ukrócenіa јакowych nieporząd- ków lub niestosownoсі, szkodlіwe skutki mіeć mogą- cych. 13) Wykrycie, przy wypelnіаніu polecenіa Zwierzchnoсі, јакowego waznego, lecz nieprzewidy- wanego przez nіe nadużycіa, później w samej іstocie do- wіedzіonego. 14) Wykrycie winnychъ, w јакowej waznej, lecz zawіkѣanej справіe krymіnalnej.

Опрѣсъ wујззъ wуѣззззыхъ заслугъ, пѣніе зъ за- летѣ, од часу отрызманна ранга, обовязкуw naucz- yціа domowego, можз byдz, за uznаніем przez Zwіe- rzchnoсі, nagradzane orderem S. Stanisława trzecіej klas- sy, mіanowіе zasz: 1) Dla odznaczajzcychъ sіę, pochodzą- cychъ ze szlachty rodowіtej, po upływіe lat pіętnaśtu służby; dla pochodzзcychъ ze szlachty osobіtej, po upły- wіe lat dwudziestu, a dla osóbъ z іnnychъ stanówъ, po upły- wіe lat dwudziestu pіęciu. 2) Przerwy, јакіеby mіały mіejsce w pѣніу obowязкуw nauczycіа domowe- go, не lіczą sіę do poprzepіsanychъ 1-m punktemъ termі- nowъ wysлугі. 3) Odznaczajzcyма sіę w obowязкахъ nauczycіа domowego, któryby wszedł do tychъ, po otrzymanіu dymіssyj ze służby wojskowej, lub cywіlnej, termin do otrzymanіa Orderu, lіczy sіę od dnia wejścіa w teж obowязkі.

VII. Lіczba osóbъ, mogącychъ byдz Orderem S. Sta- nisława nagrodzonymі, не јest ograniczona; owszѣmъ o- trzymywаć go będa ci wszyscy, którzy nań zasлуга.

VIII). Przedstawіenіa o nagrodzenіu Orderem Św. Stanisława, czynіone NAJJAŚNIEJszemu PANU, со do pod- danychъ Rossyjskichъ, przez Mіnіstrów і Główno-Zarzą- dzajzcychъ, osobnemi gałęzіami Adminіstracyj Państwa, kaźdego z јego wydzіału; zasz со do poddanychъ Polskichъ, przez Mіnіstra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, na zasadzіe ogólnychъ przepіsowъ o nagradzаніu Ordera- mi. Względemъ nagrodzenіa Orderem S. Stanisława trzecіej klasy, wszyskіe przedstawіenіa przechodzа, z wydzіałowъ: wojskowo-lądowego і morskiego—do De- partamentowъ Inspektorskichъ Mіnіsterstwa Wojny і Morskiego; a z wydzіałowъ: Duchownego wyznań oboychъ і w ogólnoсі Cywіlnego, со do poddanychъ Rossyjskichъ, przez Mіnіstrów і Główno-Zarzadzajzcychъ włascіwychъ,— do Rządзcego Senatu 1-go Departamentu, który, wyje- dнаwszy wprzódъ Najwуższе zezwolenіe, odsyła po- tѣmъ przedstawіenіa te do Kapіtuły Cesarzsko-Królew- skichъ Orderowъ Rossyjskichъ, corocznie na 1 Marca. Представіеніа z wydzіałowъ Mіnіsterіowъ: Wojny, Mor- skiego і Sprawъ Zagranіcznychъ, tudzіeж Ober-Prokuro- ra Najśwіętszego Synodu; јak równіe со do poddanychъ Królestwa Polskiego, Stanowъ: Duchownego і Cywіlne- go, за Najwуższѣmъ zezwolenіemъ, przechodzа od zarzа- dzajzcychъ tѣmi Mіnіsteryami, od Ober-Prokurora і od Mіnіstra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, na termin oznaczony, wprost do Kapіtuły Orderowъ. Wszysk- kіe przedstawіenіa względemъ nagrodzenіa Orderem S. Stanisława, powінny zawierać szczególowy opisъ czynu, за który Zwierzchnіctwa uznajа kogokolwіekъ byдz go- dnyмъ tej nagrody, ze ścіstѣmъ zаpewnіаніемъ, że przed- stawіany не otrzymał јeszcze zа opіsany czynъ żadnego іnnego wynagrodzenіa. Прѣзъ teж, do takowychъ przed- stawіeń, równіe јak і do tychъ, które sіę czynіа o na- uczycіalachъ domowychъ, załączajа sіę stany służby ka- źdego z kandydatówъ. Kaźdy z mајзcychъ pódługъ Statu- tu prawo do Orderu S. Stanisława trzecіej klasy, mo- że просіć о wynagrodzenіe tѣmъ sіеbie: zostajzcy w słu- żbіe—swą Zwierzchnoсі; dymіssyонowany—te władzę, pod zawіadywanіemъ której odznaczenіe sіę nastąpіło; a не będacy w służbіe і należacy do stanu obywateli ho- norowychъ lub kupcówъ,—mіejscową Zwierzchnoсі guber- nіalną, przedstawіajа: јeżeli јest dymіssyонowany,— wydany sobіe od Naczѣlnіka lub władzy, przy której ostatecznie w służbіe zostawał, ukazъ na dymіssyа lub аттестатъ і zaśwіадczеніе Naczѣlnіka Gubernіi, або Ob-

или мѣста послѣднего служенія указъ объ отставкѣ или аттестатъ и свидѣтельство Начальника Губернiи или Области о добронпорядочномъ поведенiи своемъ во время отставки; неслужащiй дворянинъ—удостоверенiе о совершении подвига и свидѣтельство о поведенiи отъ мѣстнаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства, подтвержденныя Губернскимъ или Областнымъ Предводителемъ; а почетный гражданинъ или купецъ—удостоверенiе о совершении подвига отъ своего общества и свидѣтельство о поведенiи отъ мѣстной Полиции.

IX. Окончательное удостоенiе къ награждѣ Орденомъ Св. Станислава третьей степени, возлагается на особую Думу. Дума составляется изъ двѣнадцати старшихъ кавалеровъ каждой степени Ордена Св. Станислава, въ Ст. Петербургѣ на лицѣ находящихся, подъ предсѣдательствомъ старшаго кавалера первой степени Ордена. Старшинство кавалеровъ считается со времени присоединенiя Ордена Св. Станислава къ Россiйскимъ Орденамъ, т. е. съ 17 (29) Ноября 1851 года.

X. Пожалованiе Орденомъ Св. Станислава первой степени производится особыми на имя каждаго лица Грамотами, за Собственноручнымъ Е. И. В. подписанiемъ; а пожалованiе симъ Орденомъ второй и третьей степеней—Именными Высочайшими Указами, данными Капитулу Россiйскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ.

XI. Къ награждѣ Орденомъ Св. Станислава всѣхъ вообще степеней не представляются: 1) Лица Греко-россiйскаго Духовенства. 2) Подрабѣнники и поставщики на за какiя денежныя пожертвованiя или уступки собственно по принимаемымъ ими на себя подрядамъ и поставкамъ. 3) Состоящiе подъ слѣдствiемъ и судомъ, до окончательнаго о нихъ рѣшенiя.

(Окончанiе впрѣдъ.) (Спб. В.)

Указъ Правительствующему Сенату.

По представленiю Кiевскаго Военнаго, Подольскаго и Волинскаго Генералъ-Губернатора, признавъ за благо, въ видахъ содѣйствiя къ развитiю промышленности, и къ выгоднѣйшему направленiю сельскаго хозяйства въ западныхъ Нашихъ Губернiяхъ, открыть въ Кiевѣ, какъ центральномъ пунктѣ всѣхъ сѣлокъ и условiй по сему краю, Кантору Коммерческаго Банка, и утвердивъ, въ слѣдствiе того, составленные Министромъ Финансовъ и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнные учрежденiе и штатъ означенной Канторы, у сего препровождаемые, повѣляемъ Правительствующему Сенату къ приведенiю ихъ въ дѣйствiе учинить надлежащее распоряженiе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Царскомъ Селѣ
24-го Мая 1859 года.

Выписка изъ учрежденiя Кiевской Канторы Государственнаго Коммерческаго Банка.

Въ Канторѣ полагаются: Управляющiй, два Директора отъ Правительства, три отъ Дворянства Кiевской, Волинской и Подольской Губернiи, и два отъ Купечества, избираемые на три года. На Кiевскую Кантору Коммерческаго Банка возлагается: 1) прiемъ вкладовъ; 2) производство ссудъ; 3) прiемъ ассигнацiй крупныхъ на мелкiя, мелкихъ на новыя и на изданную монету; 4) совершенiе передаточныхъ надписей на билетахъ Государственной Коммиссiи Погашенiя Долговъ (амбѣто Казенной Палаты).

Вклады прiимлются: 1) для трансферта; 2) для обращенiя изъ процентовъ, на томъ же основанiи, какъ и въ Коммерческомъ Банкѣ. Ссуды производятся: 1) подъ учетъ векселей; 2) подъ залогъ недвижимыхъ имѣнiй; 3) подъ залогъ сельскихъ произведенiй и 4) подъ облигацiи Коммиссiи Погашенiя Долговъ. Искъ права и преимуществъ, предоставленныя частнымъ капиталамъ, Коммерческому Банку възярымъ, присваиваются въ равной степени и капиталамъ, вносимымъ въ Кiевскую Кантору. Сверхъ капитала, назначаемаго Канторѣ Правленiемъ Банка для ея операций, она обращается на сей предметъ и вклады, какiе могутъ быть въ оную вносимы для обращенiя изъ процентовъ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТIЯ.

Франция.

Парижъ, 28-го Июля.

Сегодня 21 выстрѣлъ изъ пушекъ дома Инва-

воду о доброй своей кондукции отъ czasu zostawania w dymissyi; a jeśli nie będący w służbie szlacheic—dowód dokonania czynu, oraz świadectwo o kondukcie od miejscowego Marszałka Powiatowego, zatwierdzone przez Marszałka Gubernialnego lub Obwodowego; zaś obywatel honorowy lub kupiec—dowód o dokonaniu czynu od swego zgromadzenia, tudzież świadectwo o kondukcie, od policyi miejscowej.

IX). Ostateczne uznanie godnym nagrodzenia Orderem Ś. Stanisława trzeciej klasy, należy do osobnej Rady. Rada ta składa się z dwunastu starszych Kawalerów, każdego stopnia Orderu Ś. Stanisława, w Petersburgu obecnie znajdujących się, pod prezydenturą starszego Kawalera Orderu pierwszej klasy. Starzeństwo Kawalerów, liczy się od czasu wcielenia Orderu Ś. Stanisława do Orderów Rosyjskich, t. j. od 17 (29) Listopada 1851 roku.

X). Udarowanie Orderem Ś. Stanisława pierwszej klasy, uskutecznia się przez osobne, na imię każdej osoby Dyplomata, z własnoręcznym Jego Cesarskiego Mości podpisem; nadanie zaś tegoż Orderu drugiej i trzeciej klasy—przez Najwyższe Ukazy Imienne, do Kapituły Cesarzsko - Królewskiej Rosyjskich Orderów wydane.

XI). Do nagrody Orderem Ś. Stanisława wszystkich klas w ogólności nie mają być przedstawianymi: 1) Osoby do Duchowienstwa Grecko-Rosyjskiego należące. 2) Liweranci i dostawcy, za jakowe pieniężne ofiary lub ustąpienia w przyjmowanych na siebie przez nich liwerunkach i dostawach. 3) Zostający pod śledztwem i sądem, aż do czasu ostatecznego o nich zawyrokowania.

(Dokończenie nastąpi.) (G.S.P.)

Ukaz Rządzącemu Senatowi.

Po przedstawieniu Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora, uznawszy za dobrą, w widokach przyłożenia się do rozwinięcia przemysłu, i do nadania korzystniejszego kierunku gospodarstwu wiejskiemu w zachodnich guberniach Naszych, otworzyć w Kijowie, jako centralnym punkcie wszystkich tranzakcyj i umów w tym kraju, Kantor Banku Handlowego, i utwierdziwszy, następnie zatém, ułożone przez Ministra Skarbu i w Radzie Państwa rozpatrzone urządzenie i etat pomienionego Kantoru, tu załączone, Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi, około przywiedzenia tego do skutku, uczynić należyte rozporządzenie.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiego Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W Carskiem-Siele
24 Maja 1859 roku.

Wyciąg z urzędzenia Kijowskiego Kantoru Handlowego Banku Państwa.

W Kantorze ustanowieni są: Zarządzający, dwaj Dyrektorowie od Rządu, trzech od Dworzeństwa Gubernij Kijowskiej, Wołyńskiej i Podolskiej i dwaj od stanu Kupieckiego, wybierani na trzy lata. Kijowskiemu Kantorowi Banku Handlowego porucza się: 1) Przyjmowanie lokacyj. 2) Czynienie pożyczek. 3) Wymiana asygnat większych na drobne, starych na nowe, i na monetę miedzianą. 4) Utwierdzenie przelewnych napisów na билетach Kommissyi Państwa umorzenia długów (na miejscu Izby Skarbowej).

Lokacye przyjmują się: 1) Dla transfertu, 2) dla obrótu procentowania, na te same ośnowie, co i w Banku Handlowym. Pożyczki czynią się: 1) Na potrącanie wexlow. 2) Na ewikcyę nieruchomości majątkow; 3) Na zakład wiejskich produktów i 4) na obligacye Kommissyi umorzenia długów. Wszystkie prawa i prerogatywy, pozwolone kapitałom prywatnym, Bankowi Handlowemu powierzonym, przyswajają się w równym stopniu i kapitałom, składanym w Kantorze Kijowskim. Oprócz kapitału, wyznaczonego dla Kantoru przez Rząd Banku na jego operacye, używa on na ten cel także i lokacye, które mogą być do niego wnoszone dla obrótu procentowego. (P.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, d. 28 Lipca.

Dzisiaj 21 wystrzałow z dział w Domu Inwalidów,

Przebywający tu Oficerowie Turccy i Kadeci, dla nauki w zakładach naukowych, przez Posła nowego Sułtana Rifaat-Beja, otrzymali firman, na mocy którego, Sułtan Abdul-Medjid, stosownie do zasad swojego dostojnego ojca, dozwala im i nadal przedłużać swe nauki. Firman daje ojcowskie upomnienie, aby się gorliwie niemi zajmowali. Należy uczynić uwagę, iż między niemi znajduje się także syn Kapudana-Bazy, wiadomo zaś, że terażniejszy Wielki Wezyr, Chozrew.

решный Верховный Визирь, Хозрев-Паша, заклтый врагъ послѣдняго. (A.P.S.Z.)

Б е л г и я.

Брюссель, 20-го Юля.

Изъ Брюгге пишутъ, что тамошняя соборная церковь содѣлалась жертвою пламени. Кажется, что жестяники, идучи на обѣдъ, не загасили огня въ маленькихъ своихъ горнахъ. Въ одно мгновеніе пламя обхватило всю крышу до самой колокольни, а искры сыпались по вѣтру на цѣлый городъ. Хотя помощь была подана немедленно, но едва успѣли спасти смѣжные дома, которые уже горѣли. Въ этомъ храмѣ было первое засѣданіе кантула ордена Золотого Руна. Прекраснѣйшіе образа и великолѣпный амвонъ уже не существуетъ. Колокола обрушились съ ужаснымъ трескомъ. Исполинское зданіе походило на огнедышущую гору, низвергающую пламя. Пожаръ былъ вѣроятно видѣнъ въ морѣ на большомъ разстояніи, потому, что церковь служила не рѣдко мореходамъ за указателя пути. Какъ скоро огонь былъ замеченъ, послано немедленно въ Гентъ съ требованіемъ помощи, которая тотчасъ была взята сего города прислана. При этомъ случаѣ никто не лишился жизни. Церковь эта горѣла разъ въ XII, а въ другой разъ въ XIV вѣкѣ.

27-го Юля.

Епископъ въ Брюгге, въ пастырскомъ воззваніи своемъ, поручаетъ великодушнѣе вѣрующихъ, и Любителей изящнаго, возобновленіе поврежденной пожаромъ кафедральной церкви. Одна аспидная крыша будетъ стоить до 90,000 фр. (O.G.C.P.)

Ш в е ц и я.

Стокгольмъ, 22-го Юля.

Наслѣдныи Принцъ, какъ Генераль-Адмиралъ, намѣревается произвести ученіе въ Белгійскомъ морѣ, на фрегатѣ *Gothenburg*. Принцу сопутствовать будетъ сынъ его Оскаръ, посвятившій себя морской службѣ. Маневры сѣи продолжатся нѣсколько недѣль. Полагаютъ, что Принцъ будетъ въ Финскомъ заливѣ. (O.G.C.P.)

И с п а н и я

Мадридъ, 25-го Юля.

Генераль-Майоръ О'Доннелъ, въ награду за одержанную имъ побѣду при Люцентѣ, возведенъ въ чинъ Генераль-Лейтенанта.

Сарагосса, 22-го Юля.

Здѣсь распространился слухъ, что при Алкорѣ происходило значительное сраженіе. Кабрера будто лишился всей своей кавалеріи, Генераль же О'Доннелъ тяжело раненъ.

(съ Испанскихъ границъ)

Байонна, 24-го Юля.

Подтверждается, что обнаруженіе перехваченной переписки между Донъ-Карлосомъ и Кабрерою, было причиною, заставившею Карлистское Министерство подать въ отставку. Сначала всѣ Министры ни на какихъ условіяхъ не хотѣли остаться. Но Донъ-Карлосъ торжественно увѣрялъ, что ничего не знаетъ о приписываемыхъ ему проектахъ, будто онъ намѣренъ вѣрить себя прежнимъ своимъ Министрамъ; онъ объявлялъ себя готовымъ, издать новыя повелѣнія изгнанія, противъ членовъ прежняго кабинета, безпрестанно затѣвающихъ интриги. Министерство останется какъ было, за исключеніемъ только Г. Марко дель Понта, который удалется. Положеніе Донъ-Карлоса въ сію минуту, становится весьма затруднительнымъ. Онъ безъ денегъ для уплаты жалованья войскамъ, которые вездѣ гордо возстаютъ, не оказывая никакого уваженія своимъ Генераламъ, онъ болѣе и болѣе выходитъ изъ предѣловъ подчиненности и дисциплины, и кажется едва знаетъ что нѣжить главнаго начальника. Каждой играетъ роль повелителя по своей силѣ. Донъ-Карлосъ болѣе подчиненный Марото, чѣмъ его повелитель, ищетъ только средствъ, какъ бы уйти изъ Бискаи, чтобы вѣрить себя защитѣ Эліо и собрать вокругъ себя Наварскіе баталіоны, которые ожидаютъ только этого сигнала, чтобы отмстить виновникамъ кровопролитій произведенныхъ въ Эстеллѣ. Вскорѣ эти области содѣлаются позорищемъ новой междоусобной войны. Ибо Марото хотя и возненавидѣнъ болѣею частію всѣхъ, можетъ однакожь полагаться на преданность по крайней мѣрѣ нѣкоторыхъ войскъ. (A.P.S.Z.)

Basza, jest zaprzysięgłym nieprzyjacielem ostatniego. (A.P.S.Z.)

Б е л г и я.

Брюссель, 20-го Юля.

Donoszą z Brügge, że przepyszna katedra tego miasta, stała się łupem płomieni. Zdaje się, że blacharze, idąc do domu na obiad, zapomnieli zagasić ogień w swoich piecykach. W mgnieniu oka żywy płomień ogarnął aż do dzwonnicy cały dach kościoła, a iskry, pędzone wiatrem, okryły całe miasto. Wszelka pomoc była rychło uczynioną stoli ledwie zdołano uratować sąsiednie domy, które już się paliły. O godz. 3 ej po południu zawaliły się dachy. Z kosztowności bardzo mało uratowano. W tym to kościele odbywała się pierwsza kapitula orderu Złotego Runa. Najpiękniejsze obrazy i spaniała kazalnica, już więcej nie istnieją. Dawny spadły z okropnym łoskotem. Cała olbrzymia budowla podobna była do wulkanu zięjącego ognie. Musiano daleko na morzu widzieć ten pożar, ponieważ kościół ten służył żeglarzom za punkt steru. Za pierwszym dostrzeżeniem ognia, postano kolarz szynową do Gandawy, żądając pomocy, która niezwłocznie z miasta tego przybyła. Nikt nie utracił życia. Kościół ten palił się był raz w XII, a drugi raz w XIV stuleciu.

Dnia 27-go.

Biskup z Brügge, poleca w liście pasterskim, odbudowanie swojej katedry, spaniałości wiernych i miłośników sztuk pięknych. Samo pokrycie dachu łupkiem, kosztować będzie 90,000 fr. (G.R.K.P.)

С ш в е с т я.

Стокгольмъ, 22-го Юля.

Крѣлевичъ Наслѣдца Тронна, jako Wielki Admirał, ma zamiar, z fregatą *Gothenburg*, odbywać ćwiczenia na morzu Bałtyckim. Towarzyszyć mu będzie syn jego, Xiążę Oskar, który się poświęca marynarce. Cała wyprawa, potrwa kilka tygodni; sądzą, że Król wiedziedzi odnogę Fińską. (G.R.K.P.)

И с п а н и я.

Мадридъ, 25-го Юля.

Генералъ-Майоръ О'Доннелъ, въ награду за полученіе подъ Люцентъ званіе, поднесенъ został do stopnia Generała-Porucznika.

Сарагосса, 22-го Юля.

Rozbiegła się tutaj wieść o znacznej bitwie, zaszłej pod Alcora. Cabrera jakoby utracił całą konnicę, General zaś O'Donnel, ciężko ranny został.

(Od granic Hiszpańskich.)

Байонна, 24-го Юля.

Potwierdza się, że podanie do powszechnej wiadomości, przjętych listów od Don Karlosa do Kabrery, było główną przyczyną, która skłoniła Karlistowskie Ministerium prosić o uwolnienie. Z początku wszyscy Ministrowie, żadnych nie przyjmując warunków, nie chcieli pozostać. Lecz Don Karlos najuroczyściej zapewniał, iż nie wie o projektach jemu przypisywanych, jakoby dawniejszym swym Ministrom chciał się oddać z nieograniczonem zaufaniem, i oświadczał, iż jest gotów wydać rozkazy na wygnanie, wszystkich członków uprzedniego gabinetu, bezprzezwyciężając wszystkich, warcho! przez swe intręgi. Ministerium pozostanie jak było, wyjąwszy tylko P. Marco del Pont, który się oddał. Położenie Don Karlosa w tej chwili wielce jest krytycznem. Bez pieniędzy jest, iżby mógł wojkom opłacić, które wszędzie hardzie powstają, nie okazując najmniejszego uszanowania dla swych Generałów, coraz bardziej wyłamują się ze wszelkich przepisów porządku i karności i zaledwo zdaje się wiedzą, że mają nad sobą głównego naczelnika. Każdy gra rolę władcy podług swej przewagi. Don Karlos hardziej jest podległym Maroto, aniżeli jego Panem i szuka środków, jakby ująć z Biskai i oddać się pod opiekę Elio i zebrać około siebie bataliony Nawarskie, które tylko tego oczekują hasła, aby się pomścić na sprawcach krwi rozlewn, zrzadzonego w Estelli. Wkrótce te prowincje, staną się widownią nowej wojny domowej. Maroto bowiem, chociaż po większej części znienawidziany jest przez wszystkich, może jednakże liczyć przynajmniej na przywiązanie do siebie wojsk niektórych. (A.P.S.Z.)

Турция.

Константинополь, 10-го Июля.

Изъ Европейской Турции получены удовлетворительныя известія. Всѣ сожалѣютъ о потерѣ покойнаго Султана. Паши утверждены въ своихъ должностяхъ. Докторъ М. Англіійскій Медикъ, объявилъ, что Султанъ Магмудъ одержимъ былъ болѣзною *Delirium tremens*, происходящею отъ излишняго употребленія крѣпкихъ напитковъ. Съ симъ известіемъ отправленъ нарочный къ великому Адмиралу, чтобы удостовѣрить его, что Султанъ не былъ отравленъ своими зятями. (О.Г.Ц.П.)

— При отходѣ сегодняшней почты изъ Константинополя, говорили, что Каудавъ-Паша, послѣдовавъ совету Капитана Валькера, направилъ путь со своимъ флотомъ къ Египту, рѣшившись высадиться при Албукиръ и неожиданно напасть на эту страну, лишённую войскъ. Отложеніе его отъ Порты, было только хитростью, чтобы провести Адмирала Лаланда. Но и эта догадка, подобно тому какъ и всѣ прежнія, кажется, не заслуживаетъ вѣроятія. Намѣреніе сдѣлать нечаянное нападеніе на Египетъ, могло съ перваго взгляда казаться возможнымъ тогда, когда полагали, что Египетскій флотъ поспѣшно отплылъ къ берегамъ Сиріи, но теперь когда известно, что онъ крейсируетъ вблизи своихъ береговъ, и когда притомъ дѣйствія его могутъ быть усилены сильными баттареями на твердой землѣ, составляющими вторую укреплённую линію, такое покушеніе, самаго Турецкаго флота, безъ другой помощи, было бы дѣломъ слишкомъ смѣлымъ и опаснымъ. (G.C.)

— Здѣсь распространился слухъ, что Ибрагимъ-Паша, преслѣдуя остатки Турецкихъ войскъ, перешёлъ уже Тавръ.

17-го Июля.

Обрядъ препоясанія саблею Султана Абдуль-Меджида, замѣняющій у Мусульманъ коронацію, происходилъ 13 ч. с. м. Всѣ жители столицы въ этотъ день были на ногахъ, и множество также народа изъ окрестностей, стеклось въ ней по поводу этого праздника. Султанъ отправился съ небольшою свитою водою въ мечеть, изъ коей возвратился верхомъ. При возвращеніи, торжественный ходъ которому предшествовали и за которыми слѣдовали отрядъ кавалеріи, состоялъ изъ всѣхъ находящихся въ Константинополѣ Камергеровъ, чиновниковъ, улемовъ и Пашей. Они ѣхали попарно, за каждымъ же, принадлежавшіе ему служители, слѣдовали пешкомъ. Распредѣленіе чиновъ, и наряды были точно такіе, какъ во время большихъ празднествъ, при жизни покойнаго Султана Магмуда. Совершенное, никакимъ случаемъ ненарушенное спокойствіе, продолжалось весь этотъ день, которому еще благоприятствовало прекраснѣйшее время, послѣ ненастья продолжавшагося цѣлую недѣлю.

— Черезъ Французскіе и Австрійскіе нарочоды, третьяго дня прибывшіе сюда изъ Александріи и Александретты, мы получили извѣстія изъ этихъ городовъ, простирающіеся до 6 ч. а изъ Алеппо до 3 ч. с. м. Къ извѣстнымъ уже подробностямъ о сраженіи при Низибѣ и послѣдствіяхъ оного, прибавляютъ, что удалось Гафизъ-Пашѣ съ 4,000 чел. послѣ сраженія, переправиться черезъ Евфратъ. Другая часть войскъ отступила въ Марашъ, до 1,000 чел. остались на мѣстѣ, остальные или разсѣлились, или перешли къ непріятелю. Гафизъ-Паша отрешенъ отъ своего достоинства, главное начальство надъ остатками его корпуса, поручено Саидуллагу-Пашѣ; Изетъ-Мегмедъ-Паша получилъ повелѣніе со своимъ корпусомъ отступить въ Кайсеріегъ.

— Флотъ Капудана-Паши 10 ч. с. м., по ту сторону Родоса былъ постигнутъ Французскими нарочодомъ, на которомъ находился одинъ изъ высшихъ Турецкихъ чиновниковъ, которому дано было повелѣніе, привести его обратно. Вчера вечеромъ не было еще никакого извѣстія о послѣдствіи этого распоряженія.

— По одному письму въ *Allgemeine Zeitung* изъ Константинополя, отъ 17-го Июля, Верховный Визирь Хозревъ-Паша, при открытіи, Посланниками могущественныхъ Державъ, сообщенномъ письмѣ, написалъ еще на оборотѣ другое къ Мегмеду-Али, въ которомъ встрѣчается слѣдующее мѣсто: Если сдѣланныя тебѣ предложенія покажутся неудовлетворительными, то ни мало не междя, предложи мнѣ всѣ свои требованія и я въ награду твоихъ заслугъ и твоей вѣрности, сдѣлаю все чего ни пожелаешь. Мы желаемъ все между собою дружелюбно окончить, не дозволивъ иностранцамъ и постороннимъ вмѣшиваться въ наши дѣла.

Турция.

Стамбулъ, 10-го Липца.

Ze wszystkich prowincyj w Europie połoŹonych, przybywają wiefci zaspokajce. Wszędzie aduj zmarłego Sultana. Baszowie potwierdzeni zostali na swych urzdowaniach. Pewny lekarz Angielski, Dr. M. oświadczył, że choroba zeszłego Sultana była *Delirium tremens*, pochodząca z obfitego uŹywania mocnych napojow. Z tą wiadomości, posłano Pełnomocnika do wielkiego Admirała, chcąc go przekonać, że Sultana nie był otruty przez swych zięciow. (G.R.K.P.)

— Przy odejściu dzisiejszej poczty ze Stambułu, mówiono, że Kapudan-Basza, usłuchawszy rady Kapitana Walker, zwrócił się z flot swoją ku Egiptowi, postanowiwszy wylądować pod Abukir i napaść niespodzianie na kraj z wojska ogłocony. Odrwanie się jego od Porty, było tylko zmyśleniem, aby ułudzić Admirała Lalande. Podobnie, jak wszystkie poprzednie domysły, tak i niniejszy, nie zdaje się zasługiwać na wiarę. Myśl niespodzianego uderzenia na Egipcyan, mogła być na pierwszy rzut znośleżdz podobieństwo wtenias, kiedy mniemano, że flotta Egipska pośpieszyła ku brzegom Syryjskim; ale teraz, kiedy wiadomo, że krąży uzbrojona u brzegow swoich, a prócz tego wspierana być moŹe przez dobrze opatrzone baterie lądowe, drugą lini obronną stanowiące, powaŹenie się przeciwko niej, samej tylko flocie tureckiej, bez żadnej innej pomocy, byłoby rzeczą zbyt śmiałą i niebezpieczną. (G.C.)

— Tu teŹ rozszerzyła się wieś, że Ibrahim-Basza, ścigają szwadłki wojsk Tureckich, przeszedł juŹ za Taurus.

17 Lипca.

Obrazdъ препасанія szabl Sultana Abdul-Medjida, który zastępuje u Muzułmanow miejsce koronacyi, odbył się dnia 13-go h. m. Wszystka ludność stolicy była w tym dniu na nogach i mnóstwo takŹe mieszkanćow z okolic, zgromadziło się na ten obchod. Sultana udał się z niewielką świt do Meczetu wod, skąd powrócił konno. W powrócie cały orszak, mający na przodzie i za sobą oddział konnicy, składał się ze wszystkich, w Konstantynopolu znajdujących się szambellanow, urzdownikow, ulemow i baszow. Jechali oni parami, a za kaŹdym wszyscy słudzy doń naleŹcy, szli pieszo. Porządek dostojności i ubiory przytm, były takie, jak podczas wielkich uroczystości za Źycia zmarłego Sultana Mahmuda. Najzupełniejsza, przez żaden przypadek nienaruszona spokojność, panowała przez ten dzień cały, któremu jeszcze sprzyjała najpiękniejsza pogoda, po deszczach, przez cały tydzień trwających.

— Przez statki parowe Francuzkie i Austriackie, zawczora tu przybyłe z Alexandryi i Alexandretty, otrzymaliśmy z tych miast wiadomości, dochodzące do dnia 6 go, a z Alepu do 3-go h. m. Do wiadomych juŹ szczegolow, o bitwie pod Nizyb i jej następstwach przydaj, iŹ Hafiz Basza potrafił ze 4,000 wojska po bitwie, przeprawić się za Eufrat. Druga część wojska cofnęła się aż do Marasch, około 1,000 żołnierzy legło w bitwie, reszta albo się rozproszyła, albo przeszła na stronę nieprzyjaciol. — Hafiz-Basza jest swego urzędu pozbawiony, a dowodztwo nad szczątkami jego korpusu, oddano Saidullah Baszy; Izet-Mehemed-Basza, otrzymał rozkaz, ze swoim oddziałem wojsk, cofnąć się aż do Kaisarieh.

— Flotę Kapudana-Baszy dnia 10-go h. m. za wysp Rodos, napędił statek parowy Francuzki, na którym znajdujący się jeden z wyŹszych Tureckich urzdownikow Państwa, otrzymał rozkaz nazad ją odprowadzić. Wczora wieczorem nie było jeszcze wiadomości o wypadku tego rozporządzenia.

— Podług listu jednego w *Gazecie Powszechnej* z Konstantynopola, pod dniem 17 Lипca, Wielki Wexyr Chozrew Basza, wraz z otwartém, Posłow potężnych Mocarstw udzielonm pismem, napisał jeszcze do Mehmeda-Ali drugie, w którm jakoby ma byđ następne miejsce: Jeżeli uczynione zezwolenia, wydają się ci niezaspokajcemi, tedy bez najmniejszej zwłoki, przełóż mi wszystkie swe adania, ja zaś w nagrodę twych zaslug i twej wierności, wszystko uczynię, czego wymagać będziesz. Chcemy pomiędy sobą wszystko po przyjacielisku zakończyć, aby cudzoziemcóm i obcym nie pozwolić mieżać się do spraw naszych. (A.P.S.Z.)

Смирна, 12-го Июля.

Smirna, 12-go Lipca.

Въ одномъ письмѣ съ острова Вурла, гдѣ стоятъ Французскіе корабли, пишутъ: „Въ Константинополѣ господствовало совершенное спокойствіе, по новому дивану составленъ изъ противоположныхъ стихій, о начальникѣ же кабинета, престарѣломъ Хозревъ-Пашѣ, даже о юномъ Султанѣ думаютъ, что они совершенно основываютъ всѣ надежды на Россію. Великое вниманіе возбуждало отплытіе Турецкаго флота, больше еще обстоятельство, что Адмирала Лаланда, дозволилъ пройти ему и только однимъ бригомъ сопровождалъ его. Онъ состоялъ изъ 32 парусовъ, (3 о трехъ палубахъ, изъ 10 линейныхъ кораблей, 19 фрегатовъ, корветтъ и бриговъ) и направилъ путь къ Родосу. Французскій Адмиралъ имѣлъ 6 линейныхъ кораблей, 1 корветту, 1 бригъ и одинъ пароходъ; Адмиралъ Штопфордъ съ 8 линейными кораблями, 2 фрегатами, 1 корветтою, 1 бригомъ и 1 пароходомъ, находился на водахъ Каира, такъ что Англійско-Французскій флотъ довольно силенъ, чтобы дѣйствовать рѣшительно между Египтянами и Турками. (По извѣстіямъ съ Сербскихъ границъ, требующимъ однакожъ подтвержденія, Англійскій Адмиралъ заставилъ возвратиться Капудана-Пашу.) Первую вѣсть объ отплытіи Капудана-Пашы, Адмиралъ Лаланда получилъ чрезъ бригъ *Бугенвилль*: онъ со своимъ Адмиральскимъ кораблемъ *Лена* сталъ ему на дорогѣ и здѣсь переговорилъ съ Турками. На требованіе его, что Турки должны воротиться въ каналъ, они отвѣчали, что имѣютъ право плавать по Средиземному морю и что впрочемъ инструкція ихъ въ этомъ отношеніи положительны, послѣ чего Адмиралъ Лаланда 5 ч. съ мыса Баба отправилъ пароходъ *Папинъ* въ Константинополь, съ извѣстіемъ о случившемся къ Адмиралу Руесену, который чрезвычайно этимъ былъ изумленъ, зная что новый кабинетъ отказался отъ всѣхъ воинскихъ предпріятій. Пароходъ 9 ч. возвратился съ Морскимъ Министромъ. Послѣдній пробылъ столько, сколько нужно было времени, чтобы передать депеши Адмиралу Лаланду и получить отвѣтъ. Потомъ вышелъ онъ немедленно подъ Паруса, слѣдовать за Капуданомъ-Пашею. Капитанъ Панана, будто съ инструкціями посланниковъ пяти Европейскихъ Державъ, отправился къ генеральнымъ консуламъ въ Александрію. Весь Французскій флотъ былъ собранъ въ окрестностяхъ Смирны, только *Бугенвилль* слѣдовалъ издали за Капуданомъ-Пашею, корветта же *Favorite*, находилась у Сирійскихъ береговъ. Бриги *Brillante* и *Komete* изъ Тулона, бригъ *Argus* изъ Константинополя, присоединились къ флоту. Адмиралъ Лаланда осматривалъ всѣ снаряды, заставлялъ упряжняться въ стрѣляныя изъ орудій, велѣлъ съ поспѣшностью готовить припасы.—Все какъ наканунѣ сраженія. Экипажъ частію страдаетъ отъ цынготной болѣзни. Адмиралъ высаживалъ до 300 больныхъ на близъ лежащіе острова; съ послѣднимъ пакетботомъ прибылъ Г. Сентъ Маркъ Жирарденъ: онъ имѣлъ полу-официальное порученіе, но уже возвратился въ Константинополь.”

— По *Allgemeine Zeitung* полученныя въ Триестѣ 24 Июля письма изъ Константинополя, отъ 10 ч. с. ж. подтверждаютъ извѣстіе, что Диванъ рѣшился во чтобы ни стало, заключить миръ съ Мегмедомъ-Али. Нѣкоторые притомъ замѣчаютъ, что флотъ отплылъ съ вѣдома новаго Султана и что Диванъ на требованія посланниковъ Европейскихъ Державъ, рѣшительнаго по сему дѣлу объясненія, далъ уклончивый отвѣтъ. Впрочемъ царствуетъ въ Константинополѣ совершенное спокойствіе. Нѣкоторые разговоры, которыхъ слѣдъ открытъ были строгою бдительностію, въ самомъ зародышѣ утушены. Янычары также опять приходятъ въ движеніе, и шелковая веревка теперь почти каждую ночь, дѣлается орудіемъ тайнаго наказанія. (G. C.)

ЕГИПЕТЪ.

Александрія, 7-го Июля.

Послѣдній Французскій пакетботъ, привезъ сюда Графа Лордъ, перваго Секретаря Французскаго посольства въ Константинополь, присланнаго съ предложеніемъ посредничества, который уже по этому поводу имѣлъ совѣщаніе съ Мегмедомъ-Али.

— Египетскій флотъ, о которомъ говорили что отплылъ въ Сирію, съ 4 ч. опять находится въ Гавани.

— Англійскій пакетботъ съ Мальты, доставилъ извѣстіе, что Англійскій флотъ подъ начальствомъ Адмирала Штопфорда, появился передъ Александріею. (A.P.S.Z.)

Вильна. Типогр. А. Марцинковскаго. Печатавъ дозволеніемъ Августа 4 д. 1839 г. — Цензоръ Галлеръ.

Въ листѣ однимъ зъ wyspy Wurla, stanowiska okrętów Francuzkich, czytamy: W Konstantynopolu panowała zupełna spokojność, lecz nowy Dywan, złożony jest z bardzo sprzecznych żywiołów, o naczelniku zaś Gabinetu, starym Chozrew-Baszy, równie jak o młodym Sultanie rozumiano, iż oni całkiem polegają na Rosyi. Wielką uwagę wzbudziło odejście floty Turreckiej, a bardziej jeszcze okoliczność, iż Admirał Lalande dozwolił jej przejść i tylko jeden bryg dla towarzyszenia jej wysłał. Ona się składa ze 32 żagli (3 okrętów o trzech pokładach, 10 okrętów liniowych, 19 fregat, korwet i brygow) i udała się w kierunku ku Rodos, Admirał Francuzki liczył 6 okrętów liniowych, 1 korwetę, 1 bryg i 1 statek parowy; Admirał Stopford z 8 okrętami liniowymi, 2 fregatami, 1 korwetą, 1 brygiem i 1 statkiem parowym, znajdował się na wodach Cypru, tak, iż Angielsko-Francuzka flota dosyć jest silną, aby stanowczo między Egipcyanami i Turkami działać mogła. (Podług wiadomości od granic Serbskich, które stoli wymagają stwierdzenia, Admirał Angielski zmusił Kapudana Baszę do powrotu.) Pierwszą wiadomość o oddaleniu się Kapudana-Baszy, otrzymał Admirał Lalande, przez bryg *Bougainville*: stanął mu on na drodze, z Admiralskim swym okrętem *Jena* i chciał się porozumieć. Lecz, na żądanie jego, aby Turcy powrócili do kanału, odpowiedziano, iż oni mają prawo krążyć na Morzu Śródziemnym, oraz że ich instrukcyje, w tym względzie są wyraźne; po czym Admirał Lalande dnia 5-go, wysłał statek parowy *Papin* zpod przylądku *Baba* do Konstantynopola, aby uwiadomić o tym wypadku Admirała Reusina, który mocno tём był zdziwiony, ponieważ wiedział, iż nowy gabinet, wyrzekł się wszelkich wojennych przedsięwzięć. Statek parowy wrócił dnia 9-go z Ministrem Marynarki. Ten nie dłużej zabawił, jak tyle tylko, ile potrzeba było, aby oddać Admirałowi Lalande depesze i odebrać odeń odpowiedź. Potem natychmiast wyszedł pod żagle, aby ruszyć za Kapudanem Baszą, Kapitan statku *Papin*, miał się jakoby udać z instrukcyami Posłów pięciu Mocarstw Europejskich, dla Konsulów Jeneralnych do Alexandryi. Cała flotta Francuzka, była zgromadzoną w okolicach Sмирны, tylko bryg *Bougainville* szedł zdaleka za Kapudanem-Baszą, korwetta zaś *Favorite* była u brzegów Syryi. Brygi *Brillante* i *Komete* z Tulonu, bryg *Argus* z Konstantynopola wypłynawszy, z flotą się połączyły. Admirał Lalande, oglądał ściśle wszystkie bojowe materyały, codziennie kazał odbywać ćwiczenia z działowym ogniem, i z pośpiechem przygotowywać zapasy.— Wszystko było jak w dzień przed bitwą. Osada częścią cierpi na szkorbut. Admirał 300 chorych wyprawił na przyległe wyspy. Na ostatnim paketcie, przybył P. *Saint-Marc-Girardin*: miał on poruczenie napół urzędowe, lecz już powrócił do Konstantynopola.

— Podług *Gazety Powszechnej*, otrzymane w Tryeście dnia 24 Lipca, listy z Konstantynopola, pod dniem 10 b. m. stwierdzają wiadomość, że Dywan postanowił choćby jak największym kosztem, zawrzeć pokój z Mehmedem-Ali. Niektórzy mieli, jakoby niepotworną wiadomość, że flotta odpłynęła za wiedzą nowego Sultana, oraz, że Dywan na żądane wyjaśnienie ze strony Posłów Mocarstw Europejskich, dał wykrętną odpowiedź. Zresztą w Konstantynopolu panuje największa spokojność. Niektóre zamachy, których ślad odkryto przez czujną ostrażność, zostały w nastaniu stłumione. Janeczkarowie także znowu wicherzyć poczynają i sznur jedwabny co noc dopiero staje się narzędziem tajemnej karności.

ЕГИПЕТЪ.

Александрія, 7 Lipca.

Na przybyłym tutaj ostatnią nocą paketcie Francuzkim, przybył Hrabia Lurdes, pierwszy Sekretarz Poselstwa Francuzkiego w Konstantynopolu, który majakoby zająć się pośrednictwem, i w tym względzie miał już konferencyę z Mehmedem-Ali.

— Flota Egipska, o której mówiono, iż odpłynęła do Syryi, od d. 4 b. m. znowu znajduje się w porcie.

— Pakebot angielski z Malty, przywiózł wiadomość, że flota angielska, pod dowództwem Admirała Stopforda, ma przybyć przed Alexandryą. (A.P.S.Z.)